

DIEÐUT JA BAGADUS

SÁMI DÁIDDÁRSTIPEANDDA OHCAN

GII SÁHTTÁ OHCAT

- ✓ Ohccit geat devdet gáibádusa leat Sámedikki jienastanlogus riikkain gos sii ássat.
- ✓ Ohcama sáhtta sáddet son guhte atná iežas sámi dáiddárin ja lea fitnodatlaš dahje profeššunealla gaskavuohta dasa.
- ✓ Ohcat sáhttet ovttaskas dáiddárat, eaige dáiddárjoavkkut.
- ✓ Ohccit galget sáhttit duođaštit dáiddalaš buvttadusa dahje doaimmaid.
- ✓ Dáiddársearvvi miellahttuvuohta ii gáibiduvvo.
- ✓ FUOM. Ohccit guđet juolluduvvon stipeandda ovddas eai leat sádden raportta dahje dasa gulli rehketoalu vaikke lea jerrojuvvon, eai sáhte vuordit ahte ođđa ohcan meannuduvvon ovdal dán čorgema. Seamma guoská jus váilot gollo duođaštusat (mildosat) iešguđetlágan stipeandda geavaheamis.

OHCANÁIGI JA SÁDDEN

- ✓ Ohcanáigi 17.10. 22
- ✓ Ohcan sáddejuvvo SDR websiiduid bokte

PERSOVNNADIEÐUT

- ✓ Almmut nama, čujuhusa ja riegádannummara (11 logu) mii álbmotregistaris lea ohcci namas.
- ✓ Ohccit geain ii leat norgga riegádannummar fertejit háhkat norgga ID-nummara ovdal go sáhttit sidjiide máksit.
- ✓ Ii sáhte organisašunnummara atnit persovnnalaš ohcamii.

OKTA FÁGALÁVDEGODDI – OKTA DÁIDDASUORGI

- ✓ Merkes dan fágálávdegotti gos du ohcan galgá gieđahallut.
- ✓ Jus eahpidat guđe fágálávdegotti välljet, de merkestat dan maid anát leat lagamussan iežat plánaide ja ideaide. Almmut dán birra mearkkašumiid sajis.
- ✓ Juohke fágálávdegoddái sáhtát sáddet dušše ovtta ohcama. Jus ozat eambo stipeandaid, omd. bargostipeandda ja iešguđegelágán stipeandaid seamma fágálávdegottis, čohkke daid seamma ohcamuššii.
- ✓ Jus háliidat ohcat máŋgga dáiddársuorggis, fertet čállit ollislaš ohcama juohke fágálávdegoddái.

DIEĐUT BARGOSTIPEANDDA, BARGOSTIPEANDDA NUORRA EASKAÁLGI DÁIDDÁRIIDDA, SENIORSTIPEANDDA JA LOTNOLASSTIPEANDDA BIRRA

- ✓ Buot dát bargostipeanddat galget addit vejolašvuoda sámi dáiddárii bargat prošeavttain dahje čiekŋudanbargguiguin dainna ulbmilin ahte dáiddára doaibma ahtanušašii.
- ✓ Dáiddárat geaidda juolluduvvo bargostipeanda, eai sáhte stipeandaáigodagas leat virgáduvvon badjel 50 % bistevaš bargodilis. Dáiddár geasa juolluduvvo bargostipeanda, sáhtta bargat olles virggis guhitta mánu, ođđajagimánu 1.b. rájes juolludanjagis. Dáiddárat geaidda juolluduvvo bargostipeanda, geat leat bistevaš barggus badjel 50 %, fertejit buktit duođaštusa bargoaddis virggi unnideames. Stipeandaoažžus lea geatnegasvuolta mitalit leago bargodilli njuolggadusaid mielde. Stipeandaoažžu ii galgga leat vuodđooahpus mielde mas lea eambbo go 50% oahppu.
- ✓ Stipeanda adno vearrogeatnegas bargobohtun.
- ✓ Bargostipeanda, bargostipeanda nuorra easkaálgi dáiddáriidda (geat leat 35 jahkásaččat dahje nuorabut go stipeandaáigi álgá) ja lotnolasstipeanda juolluduvvo gaskal ovttá ja golbma jagi.
- ✓ Juohke stipeanddas galgá leat bargoplána mii čilge doaimma jođu. Ovdamearkan ferte 3-jagáš stipeandaohcamiin leat nana struktuvrralaš plána, ja das ferte leat dan mađe doaibma ahte deavdá 3 jagi dárboáiggi.
- ✓ SENIORSTIPEANDDA sáhtta juolluduvvot dáiddáriidda geat leat badjel 56 jahkásaččat go stipeanda álgá. Jus oáččut seniorstipeandda, de lea dus dat gitta ealáhat ahkkái, ealáhat njuolggadusaid mielde mat gullet dan riikii gos orut, jus it oza oanehat áigái. Senior stipeanda ii leat ohcanláhkai ovdal 2028is.
- ✓ LOTNOLASSTIPEANDDA
Ohcciide geain lea mánggabealat dáiddaduogáš lea dás vejolašvuolta válljet bargostipeandda mas mánga dáiddahámi sáhttet leat lotnolasat. Dát stipeanda soaitá leat dutnje geas leat mánga idea ja plánat maiguin háliidivččet bargat. Čohkke daid oppalaš dáiddalaš ovdanbuktimii.
  1. ovdamearka: muhtin girječálli áiggošii ovttastit girjjálašvuodas iežas čájáhatovdanbuktimiin dego lávlun, juoigin ja/dahje neavttárin.
  2. ovdamearka: muhtin juoigi háliidivččii ovdánahttit luođi poehtalaš beliid girjealmmuhemiin dahje teáhterčájálmasain.
  3. ovdamearka: muhtin koreográfá háliidivččii bargat koreografiijain videodáidaga ja musihka bokte.

DIEĐUT IEŠGUĐETLÁGAN STIPEANDDAID BIRRA

- ✓ Iešguđetlágan stipeanddat galget leat ávkin ovttaskas dáiddára dáiddalaš doibmii. Sáhtta juolluduvvot doarjja ea.ea. álggaheapmái, kurssaide, mátkkiide, oahpuide, čiekŋudahttimii, ávdnasiid oastit, reaidduide ja vuovdaleapmái, konsuleantaveahkkái jna. Ii juolluduvvo stipeanda dábálaš ohppui, prošeavttaide dahje olggosgoluide mat leamaš ovdal juolludanjagi.
- ✓ Ohcansubmi lea eanemustá 50.000 ruvno juohke stipeanddas. Válđoávdegoddi sáhtta muhtumin garvit badjerádjesupmi.
- ✓ Mielddusin sáddes áinnas bušehta, meroštallon goluid, bargoneavvuid fálaldagaid jna.
- ✓ Almmut ohcansupmi ohcanskovis.
- ✓ Goluid galgá duođaštit stipeandaraportta oktavuodas.
- ✓ Stipeandda ii sáhte atnit vuodđooahpu oktavuodas.

OANEHISÁIGGESTIPEANDDA BIRRA

- ✓ Oanehisáiggi stipeanda galgá addit dáiddáriidda vejolašvuoda bargat prošeavttain ja čiekŋudanbargguin vai besset joatkit ja ovdánahttit iežaset dáiddalaš doaimma oanehisáigái.
- ✓ Dáiddárat geat leat ožžon oanehisáigestipeandda ja geat leat ollesáigge virggis fertejit ohcat virgelobi bargoaddis dan áigodagas go stipeanda galgá geavahuvvot. Virgelobiduođaštus sáddejuvvo Sámi Dáiddárráđđái.
- ✓ Oanehisáiggestipeandda sáhhtá ohcat ollesáigái 100 % gitta golmma mánnui, dahje jo 50 % guđa mánnui.
- ✓ Submi 2021:s lei 46.000 ruvnno mánnui olles áiggis dahje 23 000 ruvnnu bealle áiggis.
- ✓ Almmut galle mánnui don ocat.
- ✓ Stipeanda lea vearrogeatnegas.

STUDEANTA 1.1. JUOLLUDANJAGI

- ✓ Ohccit geat juolludanjagis leat vuodđooahpus galget dieđihit dan birra ja goas dat jáhkkimis nohká.
- ✓ Vuodđooahppu galgá leat nohkan ovdal go stipeanda juolluduvvo.
- ✓ Stipeanda ferte álggahuvvot juolludan jagis. Ii sáhte mañidit.

OAHPPU

- ✓ Čilges oanehaččat e.e. oahppu ja kurssaid birra mat leat ohcamii guoskevaččat. Lea hui dehálaš ahte bijat farrui CV.
- ✓ Ii leat oahppogáibádus.

DOAIBMA JA BUVTTADUS

- ✓ Muitalastte oanehaččat maid leat bargan dáiddárin.
- ✓ Čális áinnas dakkáriid mat eai gula dáiddalašvuhtii, jus dát leat dehálaččat du ja du duogáža govvideapmái.
- ✓ It galgga rehkedoalu itge ruhtadili namuhit.

STIPEANDDA/STIPEANDDAID ATNU

- ✓ Čilges plánaidat, dáiddalaš jurdagiiddát, prošeavttaidat, dárbbuidat jna.
- ✓ Juohke jagi bohtet olu ohcamat. Fuolat ahte dus lea vuđolaččat bargojuvvon ohcan ja ahte das lea buorre kvalitehta.
- ✓ Jus leat merken máŋgga stipeandda buohta, o.m.d. bargostipeandda, mátkki ja ávdnasiid, de galggat juohke stipeandda vuđuštít.
- ✓ Sáhhtá oažžut máŋga stipeandda oktanaga, o.m.d. bargostipeandda ja iešguđetlágan stipeanddaid.

MILDOSAT

- ✓ Mildosat eai oaččo leat eambbo go 50 MB juohke ohcamis.
- ✓ Leage buorre ja sádde digitaliserejuvvo mildosiid nugo govaid, filmmaid dahje eará iežat dáiddalaš bargguin. Musihkkamildosiin eanemus 3 šuonja. Govvadáiddárat, dáiddaduojarat ja dáiddalaš govvideaddjit eanemus 5 gova. Girječállit eanemus 3 siidu mánu. Filbma/video gaskkal 1-3 mildosa main juohkehaš lea eanemusat 10 min guhkkosaš.
- ✓ Sáhtta almmuhit liŋkkaid fiillaide maid sáhtta viežžat.
- ✓ Ále sádde rehketoalu dahje ruhtadili duođastusaid.

VEAHÁŠ OHCAMA MEANNUDEAMI BIRRA

- ✓ Go ohcan bohta SDR:i, de dat meannuuvvo *hálldahuslaččat*.
- ✓ Dohkkehuvvo ohcamiid ovdanbukto daid iešguđet fágálávdegottiide. Ohcci fágálávdegoddi sáhtta nuppástuvvat, jus fágálávdegotti välljen lea boastut dahje ohccis lea mearkkašupmi dasa, mearkkašumi bovssas. Ohccái dieđihuvvo dán birra.
- ✓ *Fágálávdegottit* meannudit ohcamiid ja sáddejit vuoruhuvvo evttohusaideaset stipeandalávdegoddi. Juohke evttohus galgá leat fágalaččat vuodustuvvo.
- ✓ *Váldolávdegoddi* čoahkkana go fágálávdegottit leat geargan vuodustusaid meannudit, ja mearridit juolludemiid.
- ✓ *Váldolávdegoddi* vällje várrelahtuid bargostipeanddaide ja oanehisáiggestipendii, jus dat geavvá nu ahte muhtin ohcan dahje juolludeapmi ii šat leat áigequovdil. Várrelahtuid namat eai almmuhuvvo. Ohcci maid ii beasa gullat leago son biddjon várrelahtun. Almmuhuvvo jus várrelahtui juolluuvvo stipeanda, ja son sáhtta dan váldit vuostá.
- ✓ Juohkehažžii gii ohcama lea sádden, galgá dieđihuvvot mo meannudemiin lea mannan. Dát guoská maid daid ohcamiidda mat leat hilgojuvvo. Preassadieđáhus almmuhuvvo gos bohta ovdan geat stipeanddaid lea ožžon.

VÁIDIN

- ✓ Dušše áššemeannudeami sáhtta váidit, iige dáiddalaš árvvoštallama.
- ✓ *Váldolávdegoddi* meannuda váidaga ja sáhtta rievdadit mearrádusa. Jus *Váldolávdegoddi* doalaha álgomearrádusa, de sáhtta váidaga guoddalit Sámi Dáiddárráđi stivrii.

GO STIPEANDA DUTNJE JUOLLUDUVVO

- ✓ Dutnje dieđihuvvo go leat stipeandda ožžon. Dán dieđiheamis bohta ee. ovdan ahte fertet ieš bivdit stipeandda máksot mearriduvvo áigái. Dát du bivdin mearkkaša dange ahte dohkkehat muhtin evttohtuid mat dieđáhusas leat namuhuvvo, omd. raporteren, duođasteapmi, áigemearit jna.
- ✓ Raporta sáddejuvvo 15.b ođđajagimánus jagi maŋŋá go leat ožžon stipeandda. Bargostipeanda raporterejuvvo juohke juolluuvvo jagi ovddas.

- ✓ Jus bargostipeandda raporterengeatnegasvuohta ii dollojuvvo, de bissehuvvo máksu dassáži go stipeandaohcci raportere. Bargostipeandaoažžut geat eai sádde raportta, sáhttet massit vuoigatvuođa joatkit stipeanddain.
- ✓ Jus raportta geavaheami birra smávit stipeanddain, dokumentašuvdna ruhtageavaheamis jna eai boađe vaikko mii leat jearahan daid, dahje stipeandaoažžu lea boasttu dieđuid sádden, de sáhtá juolluduvvon ruhta gáibiduvvot máksojuvvot ruovttuluotta. Dát sáhtá maidái váikkuhit boahhte áiggi stipeandajuolludemiide.
- ✓ Bargostipeanda 2020:s lei 276.000 ru. Dát mákso mánnosaččat. Seamma guoská oanehisáiggestipendii mat leat mánja mánu.
- ✓ Iešguđetlágan stipeanddat máksojuvvojit guovtti oasis: bealli go álggát stipeanddain ja nubbi bealli go leat raportta sádden.
- ✓ Stipeanddaid galgá geavahišgoahit juolludanjagis.